

Δράση: Επιμόρφωση εκπαιδευτικών και μελών της εκπαιδευτικής κοινότητας
Υποδράση: Ενδοσχολική Επιμόρφωση, Επιστ.υπεύθυνη: Μαρία Λιακοπούλου

Η διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας σε μικτές τάξεις: Εφαρμογές και εκπαιδευτικό υλικό

3 & 4 Οκτωβρίου 2013, 15:00-19:00
και 5 Οκτωβρίου 2013, 10:00-14:00

1^ο Δημοτικό Σχολείο Σκάλας

Η διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας σε μικτές τάξεις: Εφαρμογές και εκπαιδευτικό υλικό

Γιώργος Σιμόπουλος
Εκπαιδευτής Ενηλίκων
giorgosimopoulos@gmail.com

Στο σεμινάριο αυτό θα προσπαθήσουμε να επεξεργαστούμε με πρακτικό τρόπο μια μεθοδολογία για την ανάπτυξη της γνώσης της ελληνικής γλώσσας τόσο στο πλαίσιο θεσμών υποστήριξης των μη ελληνόφωνων μαθητών, όπως οι Τάξεις Υποδοχής και τα Φροντιστηριακά Τμήματα, όσο και στο πλαίσιο γλωσσικά μεικτών τάξεων.

Θα αξιολογήσουμε γλωσσικές παραγωγές μαθητών και θα εξοικειωθούμε με την έννοια και τα κριτήρια των επιπέδων γλωσσομάθειας, όπως ορίζονται από το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τη Γλώσσα και από το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας. Θα εξετάσουμε «εργαλεία» κατάταξης των μαθητών σε γλωσσικό επίπεδο και τον τρόπο που μπορούμε να τα εφαρμόσουμε δημιουργικά, ώστε οι διδακτικοί στόχοι να είναι συμβατοί με τη «ζώνη επικείμενης ανάπτυξης» των μαθητών μας και ανάλογα να διαμορφώνονται οι προσδοκίες μας, το διδακτικό υλικό που χρησιμοποιούμε, τα γλωσσικά στηρίγματα που παρέχουμε και οι διαδικασίες αξιολόγησης.

Στο πλαίσιο αυτό θα επεξεργαστούμε πρακτικές διαφοροποιημένης παιδαγωγικής, λαμβάνοντας ως δεδομένη την ανομοιογένεια γλωσσικού επιπέδου ελληνόφωνων και μη ελληνόφωνων μαθητών, αλλά και των ελληνόφωνων μαθητών μεταξύ τους, σε ένα πλαίσιο ενίσχυσης της διαπολιτισμικής επικοινωνίας.

Θα εστιάσουμε σε μια μεθοδολογία διδασκαλίας προσανατολισμένη στις δεξιότητες κατανόησης και παραγωγής προφορικού και γραπτού λόγου και βασισμένη σε αυθεντικά πλαίσια επικοινωνίας (ή προσομοιώσεις τους), με έμφαση τόσο στη γλώσσα των καθημερινών συναναστροφών όσο και στη γλώσσα του σχολείου. Θα συζητήσουμε, επίσης, την έννοια της Διδασκαλίας της Γλώσσας με βάση το Περιεχόμενο, σύμφωνα με την οποία τα γνωστικά αντικείμενα του Αναλυτικού Προγράμματος χρησιμοποιούνται ως «όχημα» για τη γλωσσική διδασκαλία.

Η έννοια της διδασκαλίας της Γραμματικής θα συνδεθεί, επομένως, με την ανάπτυξη δεξιοτήτων κατανόησης και επικοινωνίας, ώστε να αποφεύγεται ο φορμαλισμός και οι αποπλαισιωμένες, μηχανιστικές ασκήσεις που περιορίζουν το ενδιαφέρον και την εμπλοκή των μαθητών. «Μαθαίνω τη γλώσσα», από την οπτική αυτή, σημαίνει ότι καθίσταμαι ικανός / ικανή να επικοινωνήσω μέσα από αυτήν – όχι να αναπαράγω μοντέλα ή κλιτικά παραδείγματα που έχω διδαχθεί. Έτσι, ο χρόνος που αφιερώνεται στο γλωσσικό μάθημα χρειάζεται να κατανέμεται λειτουργικά, ώστε να αναπτύσσονται όλες οι δεξιότητες, με

εναλλαγή μεταξύ τους και με κλιμάκωση του βαθμού δυσκολίας. Ο / Η εκπαιδευτικός, στο τέλος ενός μαθήματος ή μιας ενότητας μαθημάτων, θα πρέπει να είναι σε θέση να απαντά σε ερωτήματα του τύπου:

- Τι είναι σε θέση να κάνουν οι μαθητές μου μετά από αυτό το μάθημα;
- Ποιο μπορεί να είναι το επόμενο βήμα ανάπτυξης των δεξιοτήτων τους;

Θα διερευνήσουμε, τέλος, διαφορετικούς τρόπους και πρακτικές διαχείρισης του γλωσσικού λάθους, επεξεργασίας της εικόνας, κατάκτησης του λεξιλογίου και διευκόλυνσης της παραγωγής γραπτού λόγου.

Βιβλιογραφία

Ελληνόγλωσση

- Αντωνοπούλου, Ν., Βογιατζίδου, Σ., Τσαγγαλίδης, Α. (2013). *Πιστοποίηση Επάρκειας της Ελληνομάθειας. Νέο Αναλυτικό Εξεταστικό Πρόγραμμα*. Θεσσαλονίκη: Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού – Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.
- Ιορδανίδου, Α., Σφυρόερα, Μ. (2003). Η επικοινωνιακή προσέγγιση του γλωσσικού μαθήματος. Αθήνα: ΥΠΕΠΘ, Πανεπιστήμιο Αθηνών. Πρόγραμμα «Εκπαίδευση Μουσουλμανοπαίδων».
- Μάγος, Κ. (2003). Για τη μέθοδο Project, Αθήνα: ΥΠΕΠΘ, Πανεπιστήμιο Αθηνών. Πρόγραμμα «Εκπαίδευση Μουσουλμανοπαίδων».
- Μοσχονάς, Σ. (2003). Πριν από τη διδασκαλία της ελληνικής ως ξένης γλώσσας. Στο: Δ. Θεοφανοπούλου-Κοντού, Χ. Λασκαράτου, Μ. Σηφianού, Μ. Γεωργιαφέντης, Β. Σπυρόπουλος (επιμ.). *Σύγχρονες Τάσεις στην Ελληνική Γλωσσολογία: Μελέτες αφιερωμένες στην Ειρήνη Φιλιππάκη-Warburton* (σελ. 87-107). Αθήνα: Πατάκης
- Μπέλλα, Σ. (2007). *Η δεύτερη γλώσσα. Κατάκτηση και διδασκαλία*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Σιμόπουλος, Γ., Κανελλοπούλου, Ρ. (2006). «Την πόρτα δεν ανοίγω, όποιος και να χτυπά» - Στερεότυπα και Αποσιωπήσεις στο Διδακτικό Υλικό για την Ελληνική ως Δεύτερη Γλώσσα. Αθήνα: Διεθνές Βήμα.
- Σφυρόερα, Μ. (2003). Το λάθος ως εργαλείο μάθησης και διδασκαλίας. Πανεπιστήμιο Αθηνών. Πρόγραμμα «Εκπαίδευση Μουσουλμανοπαίδων».
- Χρυσafiδης, Κ. (1994). Βιωματική – Επικοινωνιακή Διδασκαλία. Η Εισαγωγή της Μεθόδου Project στο Σχολείο, Αθήνα: Gutenberg.

Ξενογλωσση

- Bennett, M. J. (1998). Intercultural communication: A current perspective. In M. J Bennett (Ed.). *Basic concepts of intercultural communication: Selected readings*. Boston: Intercultural Press.
- Blachowicz, C. L. Z. & Fisher, P. (2005). *Teaching vocabulary in all classrooms*. Upper Saddle River, N.J. : Merrill/Prentice Hall.
- Brumfit C.J. (1984). *Communicative Methodology in Language Teaching*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Kelly, M. (2011). Strategic issues for language teacher education in Europe. *ForumSprache* 5.2011
- Krashen, S. D. & Terrell, T. D. (1983). *The Natural Approach: Language Acquisition in the Classroom*. Hayward, CA: The Alemany Press.
- Nation, I.S.P. (2008). *Teaching vocabulary. Strategies and techniques*. New York: Heinle & Heinle Publ.
- Richard, J., Rogers, T. (2001). *Approaches and Methods in Language Teaching*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Rinvolucri, M. (1984). *Grammar Activities. Cognitive, affective and drama activities for EFL students*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Rollandi-Ricci, M. (1996). *Training Teachers for Intercultural Education. The Work of the Council of Europe in* Dragonas, T., Frangoudaki, A. and Inglessi C. (eds.) *Beyond One's Own Backyard: Intercultural Teacher Education in Europe*, Αθήνα: Νήσος
- Ur, P., Wright, A. (1992). *Five-Minute Activities. A resource book of short activities*. Cambridge: Cambridge University Press.